

Žalm 31:20-25

„Toto praví Hospodin: „Ať se moudrý nechlubí svou moudrostí, ať se bohatýr nechlubí svou bohatýrskou silou, ať se boháč nechlubí svým bohatstvím. Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost; to jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův.“

Jeremiáš 9:22-23

„V ten čas řekl Ježíš: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je malíčkým. Ano, Otče: tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otec nezná nikdo než Syn – a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“

Evangelium Matoušovo 11:25-27

Dobrověrnost

Četli jsme dva texty, které jsou si blízké, navzdory tomu, že je dělí šest set let a něco. Ta podobnost je v tom, že ta slova **jsou vyřčena s autoritou Boží**. Jeden výrok sice vyřizuje prorok Jeremjáš. Ale dodává, že jde o výrok Hospodinův. A ta další čtená slova z evangelia jsou Ježíšova. Náš Pán je vyřkl jako Boží Syn v plné moci, kterou mnohokrát prokázal. Pán Bůh nekňourá, jako politici, kteří se litují. Netlačí na posluchače, nevytváří uměle napětí. Neshání totiž lajky na sociálních sítích. Nemá před sebou volby. Tak první podobnost – jsou to **přímá slova Boží**, jak z Jeremjáše, tak z evangelia.

Druhá podobnost je **v místě, kde taková slova v Boží autoritě zaznívají**. Poprvé je to Jeruzalém, ve kterém se po hrůzné čistce a nebo těsně před ní poprvé silně zachvěje zem. Roku 597 byl babylónskými vojsky z Jeruzaléma potupně odveden do zajetí judský král Jójakín a na jeho trůn dosazen jeho strýc Sidkjáš. Jeruzalém měl deset let do naprostého zániku, ale vypadalo to v něm, jako by se jen obměnila vláda... Oni jen prolamovali ve svých domech okna, tj. dělali si je větší. My bychom řekli, že si do zimní zahrady dávali trojitá skla a na střechu soláry. Přitom celému království hrozilo smrtelné nebezpečí úplného zániku. A ono nic...

Jeremjáš popisuje ve stejné kapitole, ze které jsme četli, jeruzalémské poměry takto: „**Neboť jdou od zla ke zlu a ke mně se neznají, je výrok Hospodinův. Střeďte se svého druha, na žádného bratra nespolehejte, neboť každý bratr je samý úskok a každý druh utrhá, kudy chodí. Kdekdo chce svého druha přelstít a neřekne pravdu. Učí svůj jazyk mluvit jen klam, vyčerpávají se nepravostmi.**“ jiný překlad „**Jsou unaveni děláním zla**“ (9:2-4) a právě tady – zdánlivě naivně říká Hospodin: **Pokud se někdo chce „něčím chlubit, ať se chlubí tím, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost.“** (9:23) Evangelium je vždycky naivní. Když na vás někdo nastoupí a bude se vám smát, že jste úplní naivkové a ničemu nerozumíte a nemáte se plést velkým lidem do práce, tak vězte, že jste právě na nejlepším místě. Vždyť Ježíš působil jako úplný lunetik!

A právě Ježíšova slova teď zvažme také: jsou v souvislosti oslovení galilejských měst, ve kterých Ježíš uzdravoval a kázal: „**Tehdy počal kárat města,**“ abych zacitoval přesně evangelistu: „**ve kterých se stalo nejvíc jeho mocných skutků, že nečinila pokání: „Běda ti, Chorazin, běda ti, Betsaido! Kdyby se byly v Týru a Sidónu daly takové mocné skutky jako u vás, dávno by byli oblékli žíněný šat, sypali se popelem a činili pokání.“** To je jako by řekl, kdybych kázal v Las Vegas či v thajské Pattayi, byli by dávno dělali pokání! A tady Ježíš ještě dodává kruté srovnání, které se neposlouchalo dobře: „**Ale pravím vám: Týru a Sidónu bude lehčeji v den soudu nežli vám!**“ A aby to nebylo málo, říká o Kafarnaum, svém městě, kam se tak často vracel: „**Budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do propasti klesneš! Neboť kdyby se byly v Sodomě udály takové mocné skutky jako u vás, stála by podnes.**“ (11:20-23) Sodomě snad nemusím dávat žádné přirovnání. Štiplavá slova objasňující problém v lidském srdci, nikoli v typu správného řízení města, v politickém zastoupení či lepší ústavě. Ježíš nepokrytě dal najevo, že touha vyměnit politickou galerku nebo sepsat nejlepší zákony je silně pomatená. Bude to v podstatě stejné. V našem lidském srdci a v jeho povaze je tajemství změny.

Tak jsme si řekli, že jsou dvě podobnosti našich textů přes velký časový rozdíl. Autorita samotného Pána, který je říká. A místa, kde zaznívají. A teď k podstatě těch Božích slov:

Nejprve to slovo z proroctví Jeremjášova: V kritické době se lidé chlubili svými domy a jako inovaci nabízelí nejenom větší okna, ale luxus dávali najevo rumělkou natřenými zdmi. A Bůh jim radí: „**Ať se moudrý**

nechlubí svou moudrostí, ať se bohatýr nechlubí svou bohatýrskou silou, ať se boháč nechlubí svým bohatstvím.“ (9:22) Jestli něco stojí za pozornost a chloubu, tak to: „že je prozíravý a zná mne...“ (9:23) Znat Hospodina, to je více, než jej mít mezi přáteli na facebooku nebo s číslem v telefonu. Více, než chodit do stejné hospody, jako on. To znamená mít v oblíbě stejné zásady: „prokazování milosrdenství, práva a spravedlnosti“ jak říká text. To vypadá nudně a nezajímavě. Ale ve skutečnosti je to napínavé. Děje se při tom obnova společnosti a státu - v Judsku by řekli: obnova království.

Milosrdenství, právo a spravedlnost má být v hlavě, někdo řekne - v srdci. Naše slova a jednání mají být *směroplatná*, jak říkal Ladislav Smoljak¹, či *dobrověrná*, jak zase říkal právník Vojtěch Cepl.² To není levičové, pravicové, progresivistické či konzervativní. To je lidské a to je Boží.

A to slovo z evangelia, které nám zaznamenal Matouš s časovým údajem: „V ten čas - to je právě ten čas, ve kterém bolestně zmínil beznadějně netečná města Korozaim, Betsaidu a Kafarnaum - řekl Ježíš: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrymi a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče: tak se ti zalíbilo.“ (11:25n) Říká vlastně: „No, to je geniální, Otče, tys začal s těmi, se kterými nikdo moc nepočítal. Rybáři a vesničany z Galileje, odkud - příslovečně - „nemůže vzejít nic dobrého!“ Ta opěvovaná strategie je ve dvou výrazech - Ty jsi *skryl* a ty jsi *zjevil*. Nejdůležitější věci záchrany lidstva jsi skryl před odborníky, moudrymi a rozumnými podle svého titulu a postavení (možná by je zneužili), ale zjevil jsi je těm, kteří na to od pohledu nemají. Jsou maličci a bezvýznamní. Jsou to ještě větší lůžři, než Galilejští obecně...

Jan Hus oslovoval bezvýznamné lidi v krajině, Ashley, Finney či Cartwright kázali na americkém západním venkově v devatenáctém století, kde byli chudí a bezvýznamní lidé. A mělo to silný dopad na společnost, na její citlivost, mezilidské vztahy v rodině i na kontinentě. Mně baví vykračovat s evangeliem tam, kde mi dopředu všichni říkají, že to nemá vůbec žádný smysl, či že se to tam vůbec nehodí. Kam a jak půjdeme my? O tom ale jindy... Pojďte o tom mluvit!

Ježíš své dobrořečení Otci končí tak, jak skončím i já: „Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“ (11:27) Ježíš popsal nejenom taktiku Božího působení - jedněm *skryt* a druhým *zjevit*, ale také nástroj *zjevení* - klíčové zjevení Boží moci má v ruce Syn a ten jej otevírá těm, kterým chce. Často se v evangeliích čte o chtění lidí - chtějí vidět, chtějí být čistí, chtějí zachránit své milé a podobně. Ale tady musí chtít Ježíš! To ale není svévolné omezení a nebeská libovůle. To je Ježíšova *dobrověrnost* a *směroplatnost* ke každému z nás. To je šance stát se Ježíšovými učedníky. Šest set let před Kristem, v jeho době i dnes. Nikoho nevyhodí a komukoliv, kdo se jej ptá „Chceš?“, jako ten malomocný při cestě: „Chceš-li můžeš mne očistit!“ (Matoušovo evangelium 8:2) A Ježíš mu říká „Chci!“

Přijdeš-li s tím, že jsi tak maličký a nemožný, že tě možná ani Bůh nebude chtít a Ježíš by o tebe neopřel ani hrábě, přijdeš-li s otázkou zda vůbec chce, tak ti odpoví. A když to uděláš, změníš svět!

„Co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano, vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic - aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, jak je psáno: ‚Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.‘“

1. Korintským 1:27-31

¹ Byl to v podstatě velice upřímný člověk, který věřil v moc pravdy a spoléhal se na to, že se spravedlnost prosazuje právem, které přece každý musí dodržovat. Mnohokrát se zklamal, ale na tom si stál. Slova mají být *směroplatná*!

² To říkal právník, který psal ústavu a stál si na tom, že v ní nemůže být „všecko“ a že tedy musí být vše vykládáno se zřejmým hlediskem dobra, všem srozumitelného a pochopitelného dobra. Proto *dobrověrná* slova...